

Lokaldemokratiundersøkelsen 2025

Foto: Avis Hordaland - Sara Finne Kayser - Vidar Herre / Voss herad / Bergens Tidende

41 folkevalgte og 400 innbyggere har svart på undersøkelsen.

Voss herad

Se alle tallene her

Voss og landsgjennomsnitt på skala 1–4,
1 = lavest vurdering / 4 = høyeste vurdering

<https://bedrekommune.no/>

Hva måler undersøkelsen?

Fem sider ved hvordan lokaldemokratiet oppleves

Pålitelig styre

Tillit til løfter og integritet, og om personlige forbindelser gir særskilte fordeler.

Ansvarlig styre

Informasjon, politiske alternativer og kunnskap som gjør det mulig å følge og vurdere politikken.

Borgernært styre

Muligheter til påvirkning, involvering i problemløsning og politikernes oversikt over innbyggernes behov.

Effektivt styre

Tilfredshet med tjenester, forsvarlig økonomiforvaltning og håndtering av kommunens utfordringer.

Andre forhold

Tone i samfunnsdebatten, samfunnssikkerhet og beredskap, og vilje til å stille til valg.

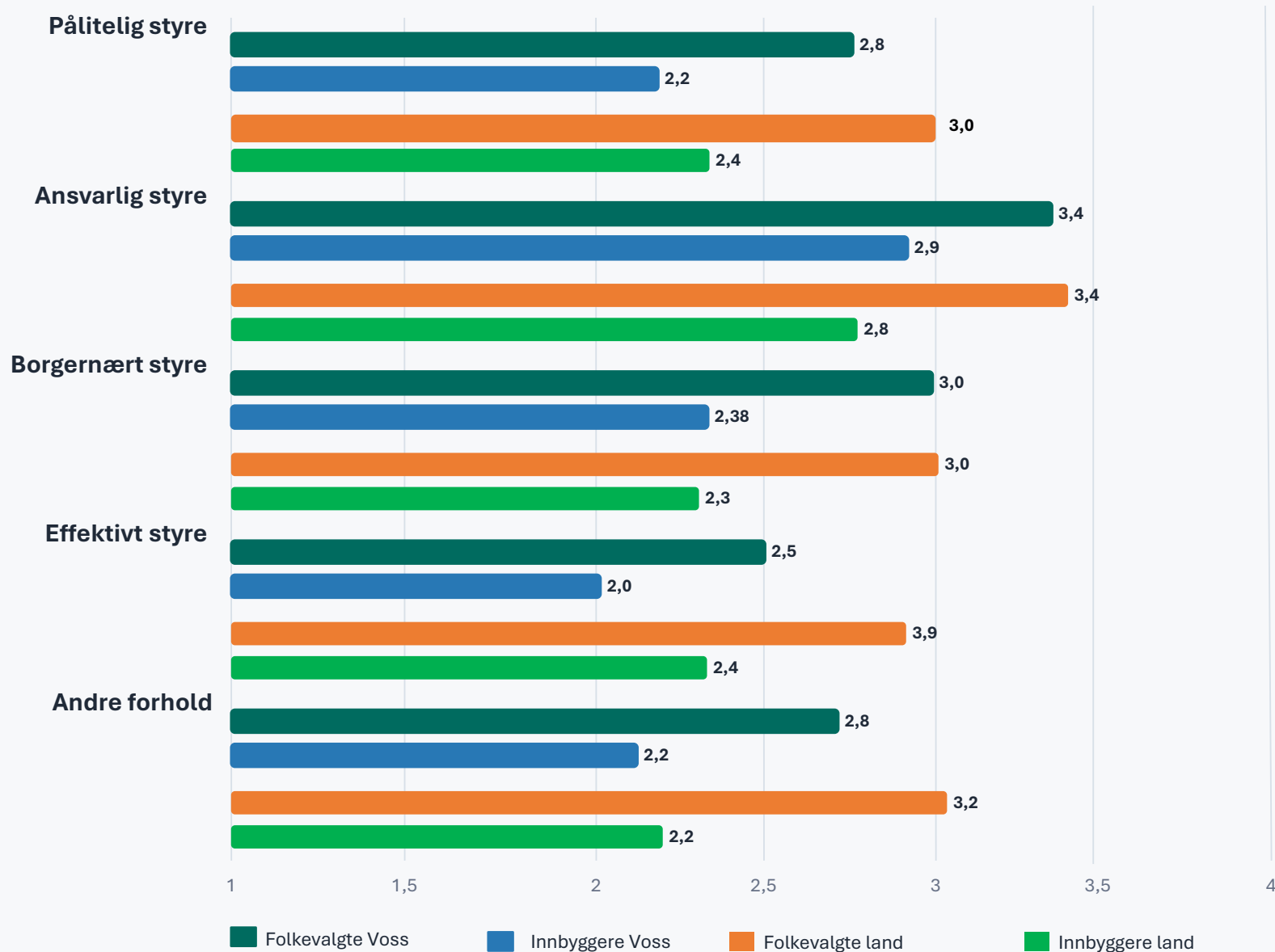
=

God demokratisk styring

Hovedbildet

Voss og landsgjennomsnitt på skala 1–4, 1 = lavest vurdering / 4 = høyeste vurdering

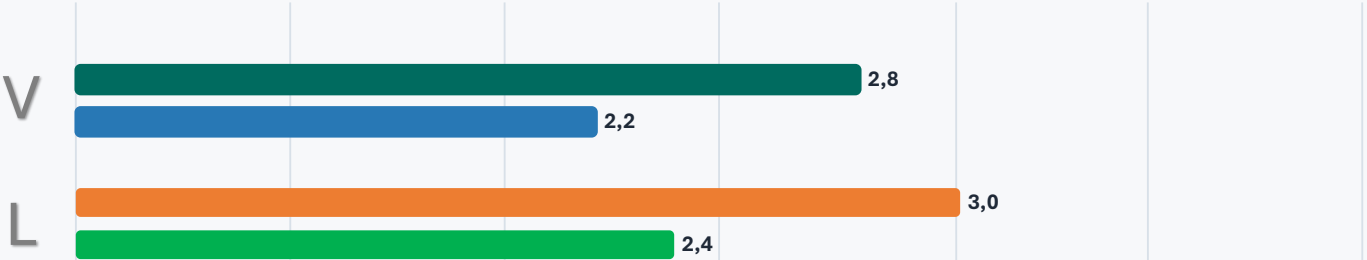
- ☐ **Ansvarlig styre**
vurderes høyest i begge gruppene (folkevalgte og innbyggere).
- ☐ Kommunen ligger særlig under landsgjennomsnittet på **effektivt styre**.
- ☐ Dere folkevalgte vurderer **lokal-demokratiet som mer positivt** enn innbyggerne gjør.

Pålitelig styre

Voss og landsgjennomsnitt på opprinnelig skala 1–4, 1 = lavest vurdering / 4 = høyeste vurdering / V=Voss – L=Landsgjennomsnitt

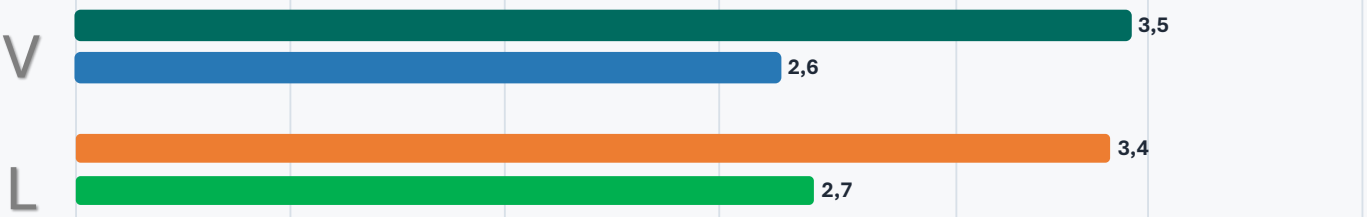
A. Stole på løftene

- Som regel kan en stole på løftene fra fokevalgte her I kommunen

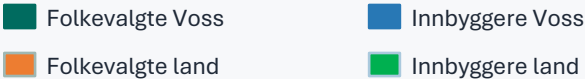
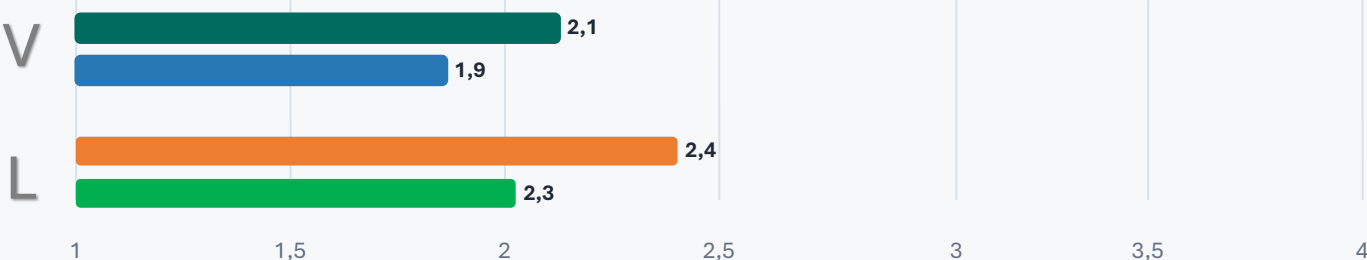
B. Ikke misbruk av makt

- Her i kommunen misbruker ikke de folkevalgte sin makt til personlig fordel

C. Likebehandling uavhengig av forbindelser

- De som har gode forbindelser i kommunen, får lettere ivaretatt sine interesser

☐ Fravær av maktmisbruk vurderes høyst

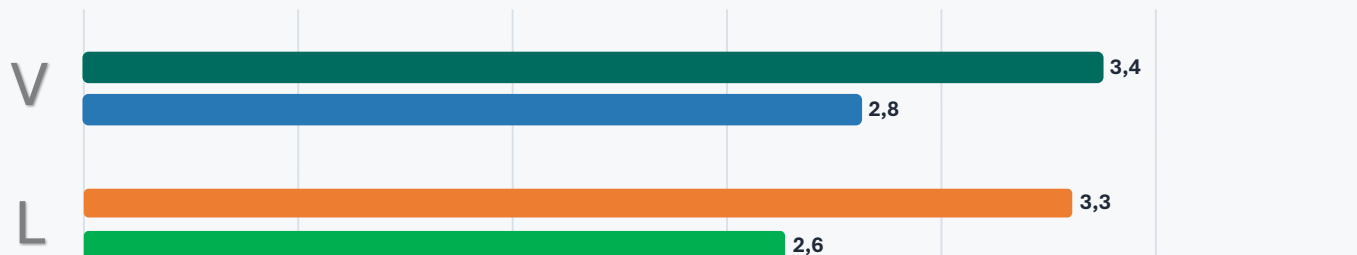
☐ Likebehandling vurderes lavest.

Ansvarlig styre

Voss og landsgjennomsnitt på opprinnelig skala 1–4, 1 = lavest vurdering / 4 = høyeste vurdering / V=Voss – L=Landsgjennomsnitt

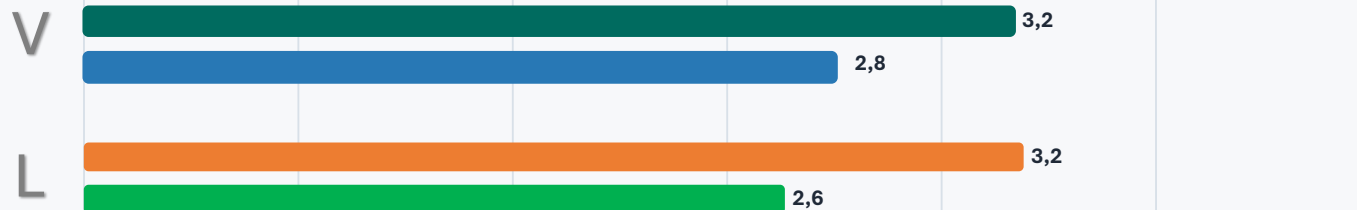
D. Lett å holde seg orientert

- Det er lett å holde seg orientert om hvilke saker som diskuteres i kommunepolitikken

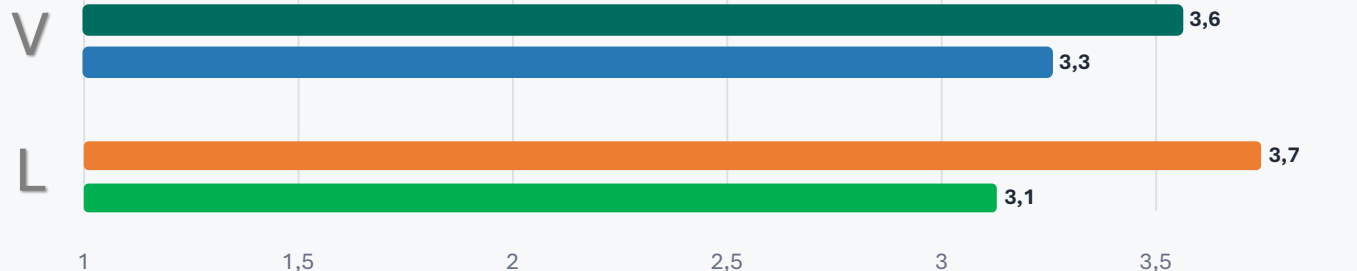
E. Klare partipolitiske skillelinjer

- Det er klare partipolitiske skillelinjer i kommunepolitikken.

F. Nok kunnskap til å stemme

- Jeg vet nok om forholdene her i kommunen til å kunne bruke stemmeseddlen her i kommunevalget

Folkevalgte Voss Innbyggere Voss
Folkevalgte land Innbyggere land

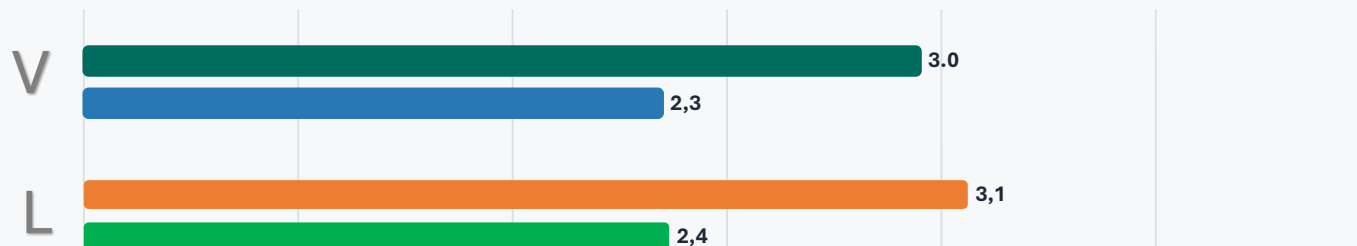
☐ Innbyggerne
ligger over lands-
gjennomsnittet på
alle tre påstander

Borgernært styre

Voss og landsgjennomsnitt på opprinnelig skala 1–4, 1 = lavest vurdering / 4 = høyeste vurdering / V=Voss – L=Landsgjennomsnitt

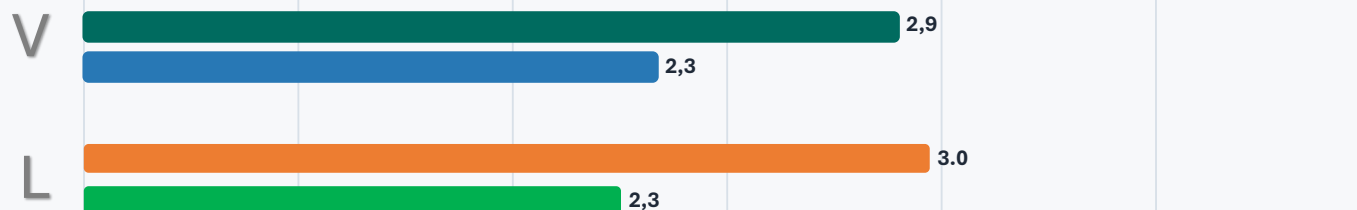
G. Mulighet til å påvirke

- Her i kommunen har innbyggerne gode muligheter til å påvirke politiske beslutninger.

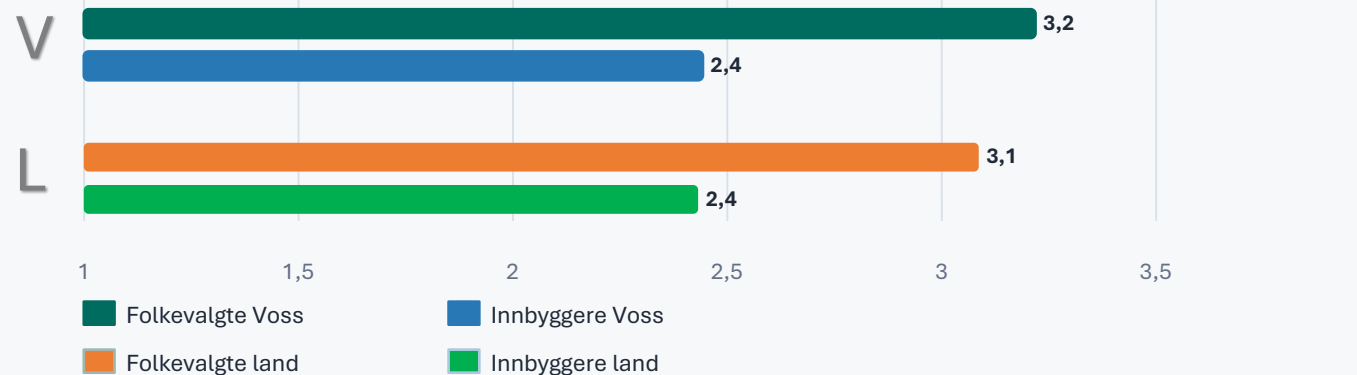
H. Involvering i lokale løsninger

- Her i kommunen involveres de folkevalgte innbyggerne i forsøk på å finne løsninger på lokale problemer.

I. Oversikt over innbyggernes saker

- De folkevalgte her i kommunen har god oversikt over hva innbyggerne er opptatt av.

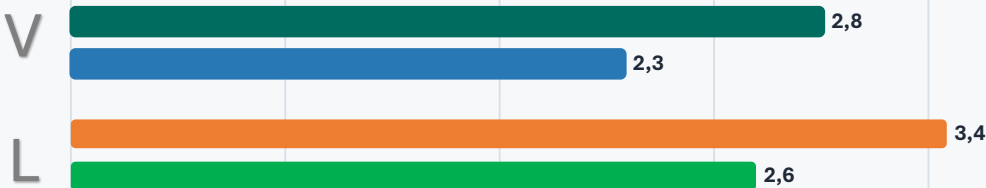

Effektivt styre

Voss og landsgjennomsnitt på opprinnelig skala 1–4, 1 = lavest vurdering / 4 = høyeste vurdering / V=Voss – L=Landsgjennomsnitt

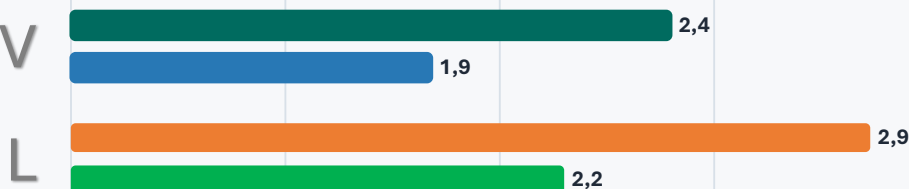
J. Fornøyd med tjenestetilbudet

- Jeg er i det store og hele fornøyd med kommunens tjenestetilbud til innbyggerne.

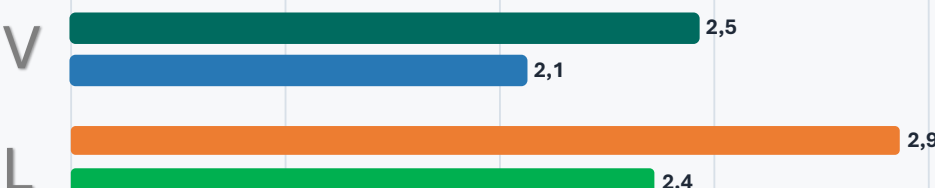
K. Forsvarlig økonomiforvaltning

- I denne kommunen forvaltes de økonomiske ressursene på en forsvarlig måte.

L. Håndtering av utfordringer

- Jeg er i det store og hele fornøyd med måten kommunen takler de utfordringene den står overfor.

1 1,5 2 2,5 3 3,5 4

Folkevalgte Voss Innbyggere Voss
Folkevalgte land Innbyggere land

☐ Voss ligger under landsgjennomsnittet for på alle tre påstander

Andre forhold

Voss og landsgjennomsnitt på opprinnelig skala 1–4, 1 = lavest vurdering / 4 = høyeste vurdering / V=Voss – L=Landsgjennomsnitt

M. God tone i samfunnsdebatten

- I denne kommunen er det en god tone i samfunnsdebatten.

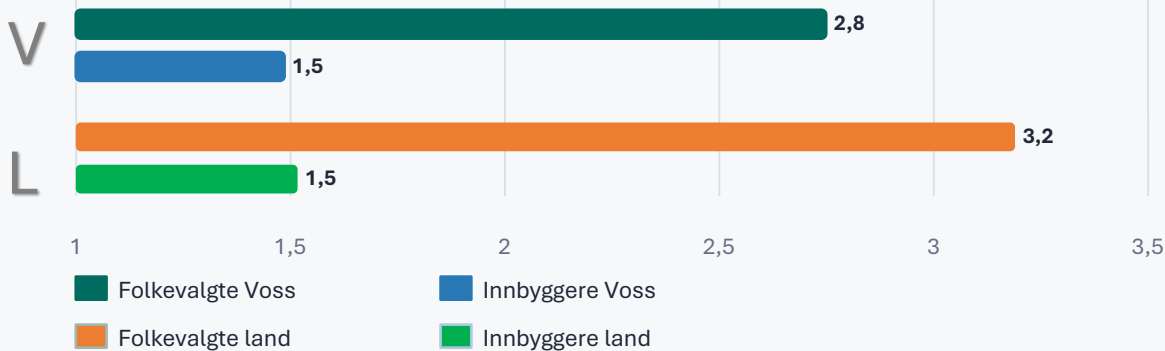
N. Samfunnssikkerhet og beredskap

- Her i kommunen er samfunnssikkerhet og beredskap godt ivaretatt.

O. Kunne tenke seg å stille til valg

- Jeg kunne tenke meg å stille til valg til kommunestyret i min kommune

- ☐ **Beredskap:**
Over landsgjennomsnittet
- ☐ **Tonen i samfunnsdebatten og viljen til å stille til valg:** (godt)
Under landsgjennomsnittet

Siden sist: 2018 vs 2025

Variabel	Voss 2018	Landet 2018	Voss 2025	Landet 2025	Endring Voss	Endring landet
Pålitelig styre	2,37	2,50	2,23	2,38	-0,14	-0,12
Ansvarlig styre	2,51	2,65	2,95	2,81	+0,44	+0,16
Borgernært styre	2,34	2,48	2,38	2,35	+0,04	-0,13
Effektivt styre	2,41	2,68	2,07	2,37	-0,34	-0,31

Fra funn til politisk refleksjon

Fem observasjoner og fem spørsmål til kommunestyret

Fem viktigste observasjoner

1. Ansvarlig styre er den tydeligste styrken.
2. Effektivt styre er den tydeligste utfordringen.
3. Folkevalgte vurderer situasjonen mer positivt enn innbyggerne på alle fem områder.
4. Borgernærhet ligger nær landssnittet, men perspektivgapet er stort.
5. Beredskap er et lyspunkt, mens tonen i samfunnsdebatten trekker ned.

Spørsmål til refleksjon

1. Hva kan forklare at innbyggerne vurderer lokaldemokratiet svakere enn de folkevalgte?
2. Hvordan kan vi synliggjøre prioriteringer, økonomiske valg og resultater bedre?
3. På hvilke tidspunkt i saksgangen gir innbyggermedvirkning størst reell påvirkning?
4. Hva kan kommunestyret selv gjøre for å styrke tonen i samfunnsdebatten?
5. Hvilke konkrete forbedringer bør vi kunne se i en ny måling?

Forholdet folkevalgte imellom

Politisk debatt, uenighet, ledelse og respekt

1

Samlet sett på landssnittet

Området har en samlet skår på 2,9 i Voss er lik landssnittet på 2,9. MEN variasjoner finnes...

2

Tydelige politiske skillelinjer og reell uenighet

Store politiske uenigheter vurderes høyere enn nasjonalt, og kan være et uttrykk for tydelige alternativer. (Voss skårer 3,2 mot 2,9 nasjonalt)

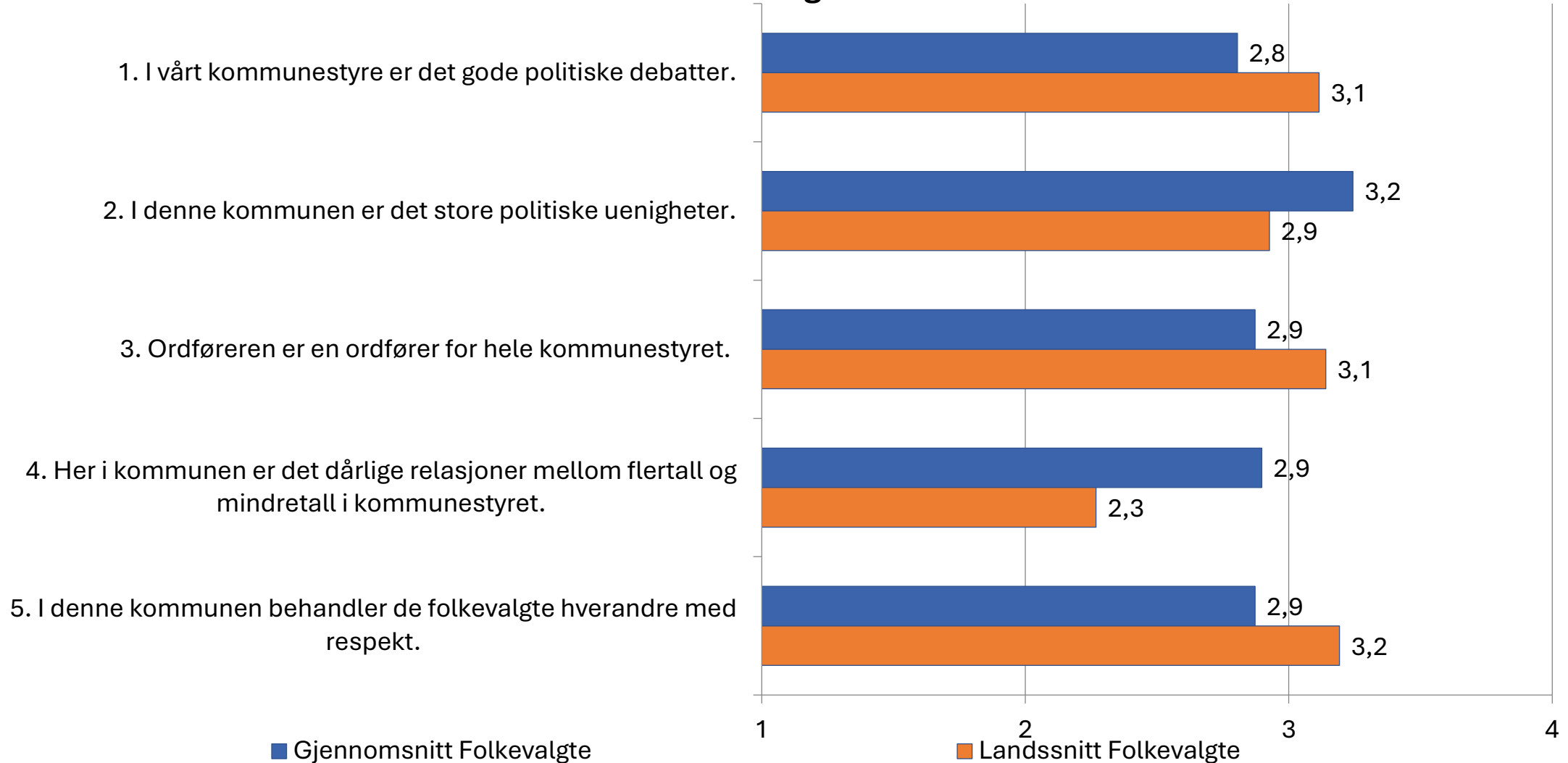
3

Debattklima, respekt og samspill er utfordrende

Gode politiske debatter, ordførerrollen og gjensidig respekt vurderes lavere enn landssnittet. Dårlige relasjoner mellom flertall og mindretall rapporteres oftere.

Voss har tydelige politiske fronter. Viktig å sikre at uenigheten bidrar til gode debatter og ikke svekker samarbeidsklimaet.

Forholdet folkevalgte imellom

Arbeidet som folkevalgt

Rolleforståelse, handlingsrom, arbeidsbelastning og motivasjon

1

Rollen oppleves som tydelig, og saker kan settes på dagsordenen

Rolleforståelsen er god, og muligheten til å få saker til politisk behandling oppleves som god (ligger på landssnittet).

2

Vervet oppleves som særlig tidkrevende

85 % svarer at vervet er ganske eller svært tidkrevende, og kommunen ligger klart over landssnittet.

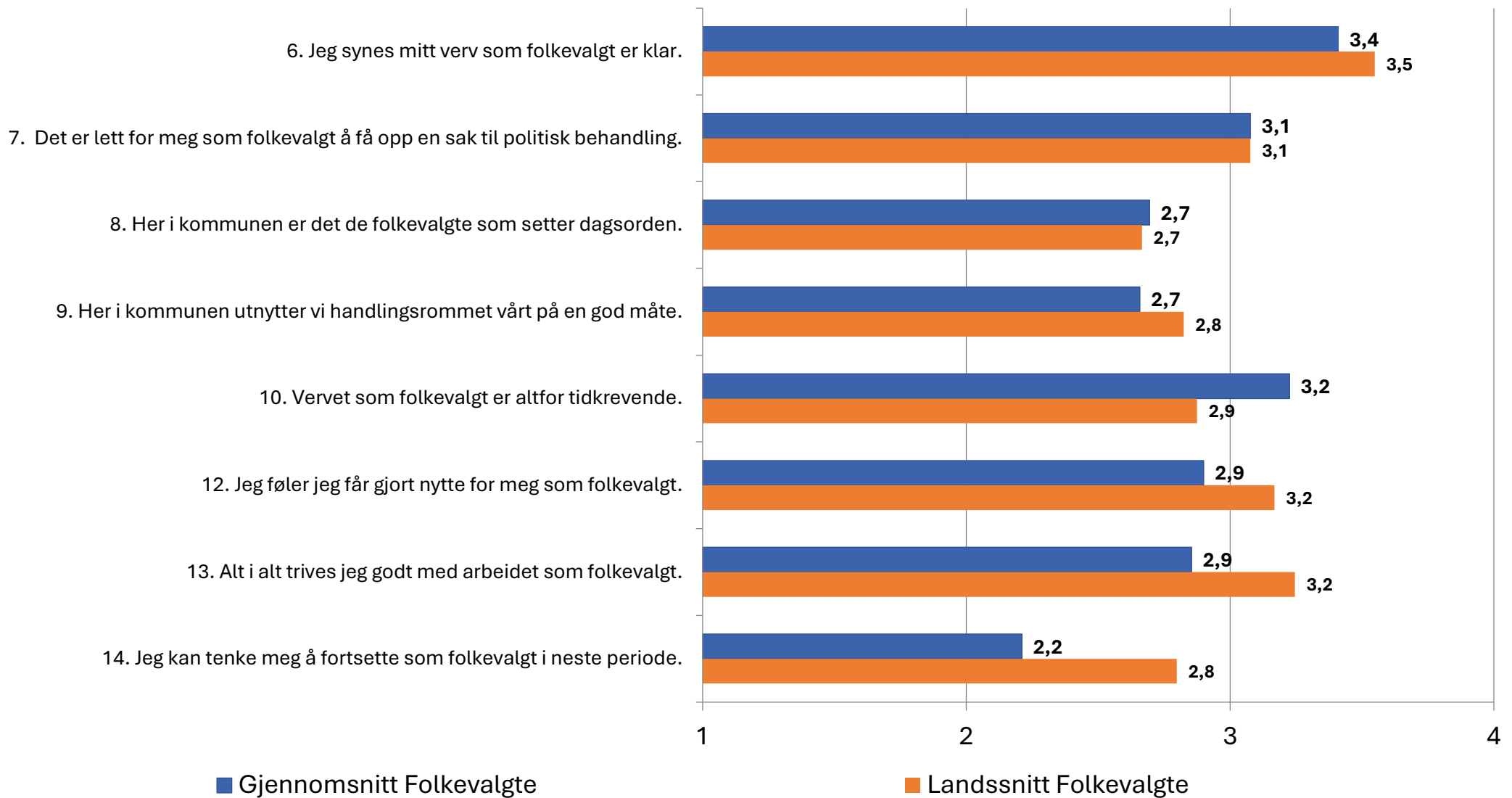
3

Lavere trivsel, nytte og ønske om å fortsette

Godtgjørelse, opplevelse av å gjøre nytte, trivsel og motivasjon for en ny periode ligger under landssnittet.

Dere folkevalgte vet hva rollen innebærer, men kostnaden i tid og belastning ser ut til å påvirke trivsel og lyst til å fortsette.

Arbeidet som folkevalgt

Forholdet til administrasjonen

Informasjon, iverksetting, styring, samarbeid og politisk handlingsrom

1

Ansvarslinjene oppleves relativt tydelige

Klare ansvarslinjer er blant de sterkere resultatene, men ligger fortsatt noe under landssnittet (2,89 i Voss mot 3,10 nasjonalt).

2

Samarbeid, oversikt og saksgrunnlag vurderes svakere

Det er vanskeligere å få oversikt over virksomheten, og samarbeid og forståelighet i saksdokumentene ligger under landssgjennomsnittet.

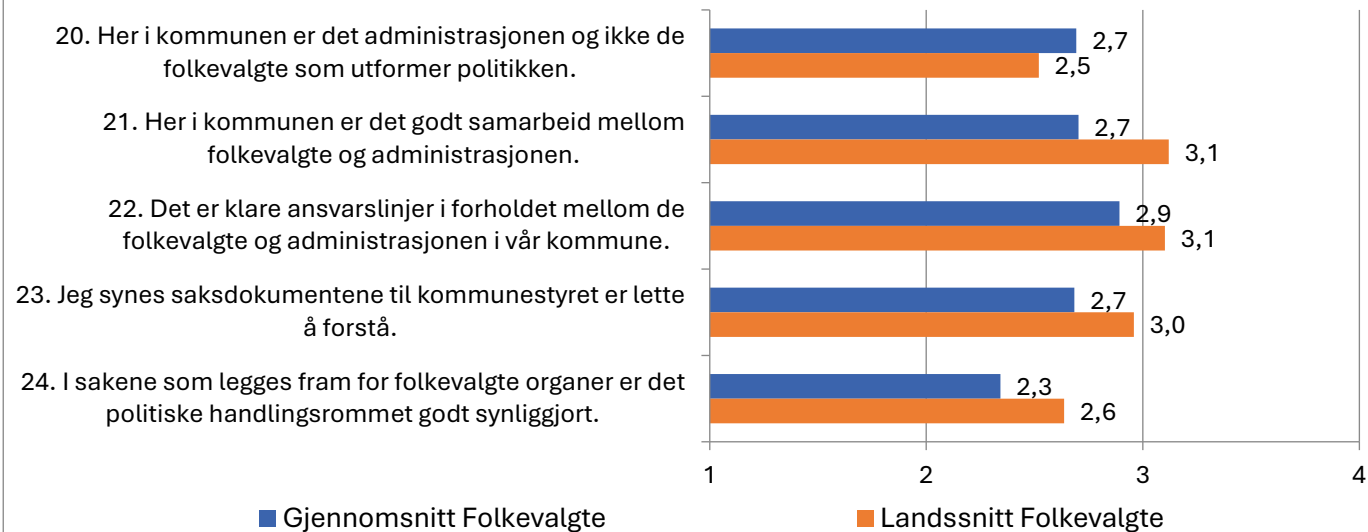
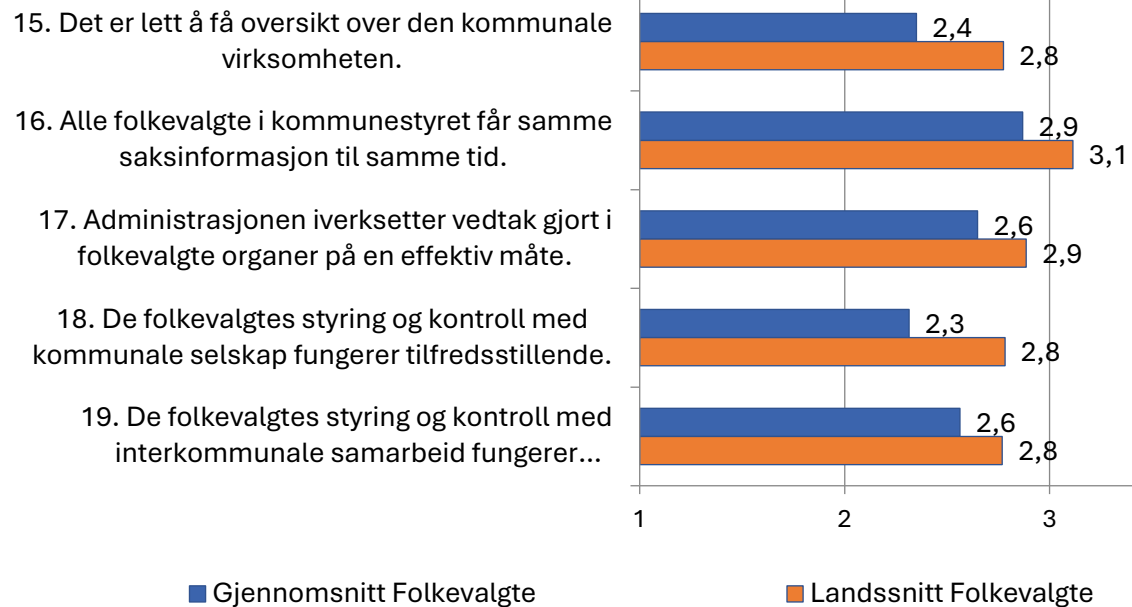
3

Kontroll og politisk handlingsrom er sentrale utviklingsområder

Styring av kommunale selskaper og synliggjøring av politisk handlingsrom får lave vurderinger.

Det positive er at et flertall ser klare ansvarslinjer og vurderer samarbeidet positivt. Utviklingsbehovet handler først og fremst om styringsinformasjon, synlige alternativer og en tydeligere arbeidsdeling mellom faglige råd og politiske valg.

Forholdet til administrasjonen

Forholdet til innbyggerne

Lytting, krevende henvendelser og forståelse for prioriteringer

1

Sterk vilje til å lytte

Alle respondentene svarer at de er ganske eller svært opptatt av å lytte til dem som berøres av vedtak.

2

Aktiv kommunikasjon om vanskelige prioriteringer

Et stort flertall mener de folkevalgte arbeider aktivt for å skape forståelse, men resultatet er likevel litt under landssnittet.

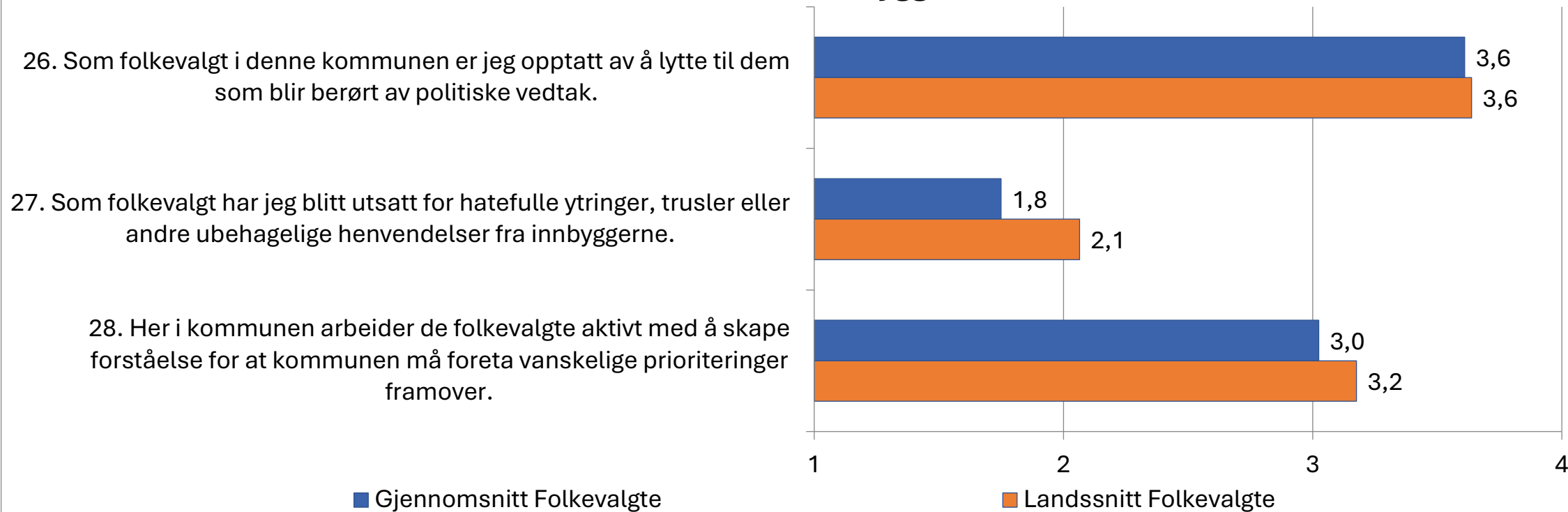
3

Opplevelse av hatefulle eller ubehagelige henvendelser

15 % svarer at dette passer ganske eller svært godt, lavere enn nasjonalt, men fortsatt viktig for politisk arbeidsmiljø.

Mange av dere folkevalgte opplever at dere lytter godt til innbyggerne. Da blir spørsmålet hvordan dere kan vise at innspillene faktisk betyr noe, og hvordan kommunen kan bidra til et klima der det er trygt å engasjere seg som folkevalgt.

Forholdet til innbyggerne

NOEN OPPLEVER HATEFULLE ELLER UBEHAGELIGE HENVENDELSER

15 % svarer at de ganske eller svært godt kjenner seg igjen i å ha vært utsatt for hatefulle ytringer, trusler eller andre ubehagelige henvendelser.

Gjennomsnittet er 1,75 i Voss mot 2,06 nasjonalt. Siden dette er en negativ påstand, betyr lavere skår at omfanget er mindre enn nasjonalt.

Resultatet er positivt sammenlignet med landet, men hendelsene bør likevel tas alvorlig som et spørsmål om arbeidsmiljø, trygghet og rekruttering.

Fem viktigste observasjoner

På tvers av de fire områdene

- 1 Tydelige politiske forskjeller, men svakere vurdering av debattklima, respekt og relasjoner.
- 2 Rollen er relativt tydelig, men vervet oppleves som svært tidkrevende.
- 3 Trivsel, opplevelse av nytte og ønske om å fortsette ligger under landssnittet.
- 4 Samspillet med administrasjonen er samlet sett det punktet med størst potensial for utvikling, særlig når det gjelder styringsinformasjon og synliggjøring av politisk handlingsrom.
- 5 De folkevalgte uttrykker sterk vilje til å lytte, men krevende henvendelser er en reell arbeidsmiljøutfordring.

Resultatene viser samlet sett mye positivt og det er mye å bygge videre på:
arbeidsbelastningen, kvaliteten i det politiske samspillet og behovet for tydeligere styringsinformasjon og politisk handlingsrom.

Fem spørsmål til refleksjon

Fra resultater til konkrete grep

1. Hvordan kan vi bevare tydelig politisk uenighet og samtidig styrke respekt, debattkvalitet og samarbeid?
2. Hva kan vi gjøre for at folkevalgtarbeidet blir mer håndterbart og attraktivt over tid?
3. Hvordan kan saksframlegg og arbeidsformer synliggjøre det politiske handlingsrommet bedre?
4. Hvordan kan kommunestyret styrke sin eierstyring og kontroll med kommunale selskaper og samarbeid?
5. Hvordan kan vi vise innbyggerne hva lytting og medvirkning faktisk fører til, samtidig som folkevalgte ivaretas?

Takk for meg
- lukke til med fortsetjinga på det gode arbeidet!

